

Република България
Министерство на финансите

**Основни икономически и
политически решения в ЕС:
октомври 2011 г.**

**Бюлетин на дирекция
„Икономическа и финансова политика”**

Съдържание:

Акценти	3
Основни икономически и политически решения в ЕС.....	4
Влияние на основните икономически и политически решения в ЕС върху развитието на финансовите пазари	7

- На срещата на Еврогрупата на 3 октомври 2011 г. финансовите министри от еврозоната решиха отпускането на шестия транш от помощта за Гърция да се отложи за средата на м. ноември. Това се налага, за да може т.н. Тройка (ЕК, ЕЦБ и МВФ) да вземе предвид в доклада си пакета от фискални мерки и структурни реформи на гръцкото правителство, който трябва да бъде гласуван в края на м. октомври. Не се очаква отлагането да затрудни Гърция в изпълнението на финансовите ѝ ангажименти.
- На своето заседание на 4 октомври 2011 г. в Люксембург ЕКОФИН прие наскоро гласуваните от Европейския парламент текстове на законодателния пакет за засилване на икономическото управление в ЕС и в частност в еврозоната. Пакетът ще бъде формално одобрен от Съвета без повече дискусии след финализирането на текстовете на всички официални езици на ЕС. Целта е влизането му в сила преди края на 2011 г.
- Финансовите министри одобриха общ подход по проект на Регламент за извънборсовите деривати (ОТС деривати), централните контрагенти и регистрите на транзакции, чиято цел е да подобри функционирането на европейските финансови пазари, като увеличи прозрачността и ограничи рисковете, които тези операции могат да пренесат върху финансовата стабилност. Регламентът въвежда изискване за отчитане на всички сделки с деривативи в регистрите на транзакции, както и за клиринг чрез централен контрагент на тези сделки.
- ЕКОФИН направи преглед на изпълнението на стратегията за изход от фискална експанзия, предвиждаща координирано оттегляне на пакетите от фискални стимули, приети в подкрепа на икономиките вследствие на финансовата криза. Съветът прие Заключение по въпроса, като призова всички държави-членки да изпълнят изцяло ангажиментите си по Пакта за стабилност и растеж.
- ЕКОФИН одобри обща позиция на ЕС за срещата на финансовите министри и управителите на централните банки на страните от G20, предвидена да се проведе на 14 и 15 октомври 2011 г. в Париж. Настоящият председател на G20 – Франция, информира за резултатите от Годишните срещи на Международния валутен фонд и Световната банка, проведени в края на м. септември във Вашингтон.
- Финансовите министри приеха Заключение относно финансирането на борбата с климатичните промени предвид предстоящата в края на м. ноември конференция на ООН в Дърбан, Южна Африка.
- Съветът прие препоръка за номиниране на Йорг Асмусен за член на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка.

Основни икономически и политически решения в ЕС

На 4 октомври 2011 г. в Люксембург се проведе заседание на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), където предмет на дискусия бяха ключови теми, пряко свързани с бъдещото икономическо развитие на Европейския съюз.

На първо място, финансовите министри приеха гласуваните на 28.09.2011 г. от Европейския парламент текстове на законодателния пакет за засилване на икономическото управление в ЕС и в частност в еврозоната. Пакетът ще бъде формално одобрен от Съвета без повече дискусии след финализирането на текстовете на всички официални езици на ЕС. Целта е влизането му в сила преди края на 2011 г.

Законодателните предложения са фокусирани върху засилване на бюджетното наблюдение и върху предотвратяване и коригиране на макроикономическите дисбаланси. Предвидено е изменение на Пакта за стабилност и растеж с акцент върху намаляването на дълга. Държавите-членки ще са отговорни не само за избягване на прекомерните дефицити, но и за намаляване на дълга със задоволително темпо. За еврозоната се предвиждат нови финансови санкции (депозити и глоби) в размер до 0.2% от БВП за държавите-членки, които не спазват препоръките и решенията на Съвета. Тези санкции ще се прилагат на ранен етап и тяхното налагане ще бъде засилено посредством т.н. гласуване с „обърнато” мнозинство, т.е. ще се считат за приети, освен ако квалифицирано мнозинство от държавите-членки не гласува против тях. Въвежда се наказателен механизъм в случай на предоставяне на неверни статистически данни за дълга и дефицита, като глобите могат да достигнат 0.2% от БВП. Предвидени са и минимални изисквания за националните бюджетни рамки във връзка със системите за отчетност, фискалните правила, бюджетните процедури и др. Друг важен елемент ще бъде и засиленото наблюдение на макроикономическите дисбаланси.

На второ място, ЕКОФИН одобри общ подход по проект на Регламент за извънборсовите деривати (ОТС деривати), централните контрагенти и регистрите на трансакции, като по този начин ще стане възможно започването на преговори с Европейския парламент по досието. Целта на регламента е да подобри функционирането на европейските финансови пазари, като увеличи прозрачността и ограничи рисковете, които тези операции могат да пренесат върху финансовата стабилност. Въвежда се изискване за отчитане на всички сделки с деривати в регистрите на трансакции, както и за клиринг чрез централен контрагент на тези сделки.

Досието се разглежда като приоритетно, тъй като е насочено към регулация на пазар с голям обем, който до момента не подлежеше на надзор. Финансовата криза разкри липсата на информация относно позициите и рисковите експозиции на дружествата с извънборсови

деривативи, което не позволява на регулаторите да установяват своевременно натрупването на рискове в отделните институции и в системата като цяло, да предвидят точните последици от неизпълнението на даден участник на пазара и да предприемат подходящите мерки при настъпването на такова неизпълнение. От друга страна, липсата на информация подхранва недоверието и несигурността сред пазарните участници по време на криза.

България подкрепя проекта на Регламент и предвидения преходен период от 3 години (с възможност за удължаване за срок от 2 години) за неприлагане на задължението за клиринг от пенсионните схеми.

На трето място, ЕКОФИН направи преглед на изпълнението на стратегията за изход от фискална експанзия, предвиждаща координирано оттегляне на пакетите от фискални стимули, приети в подкрепа на икономиките вследствие на финансовата криза. Съветът прие Заключения по въпроса, като призова всички държави-членки да изпълнят изцяло ангажиментите си по Пакта за стабилност и растеж и да отчитат следните принципи при съставянето на своите бюджетни планове:

1. държавите-членки с програма за финансова помощ следва да се придържат към договорените в програмата цели и да изпълняват в срок предвидените мерки;
2. държавите-членки, подложени на пазарен натиск, следва да постигнат водещите цели от последната актуализация на Програмите за стабилност / Конвергентните програми независимо от макроикономическите условия, и да имат готовност да въведат допълнителни консолидационни мерки, ако възникне такава необходимост;
3. държавите-членки с висок бюджетен дефицит следва да активизират усилията си за консолидиране и да се стремят към устойчива корекция на дефицита в договорения срок;
4. държавите-членки, при които не се наблюдава прекомерен дефицит, които изпълняват средносрочните си цели и при които фискалните рискове са ограничени, биха могли да използват позволената от Пакта за стабилност и растеж гъвкавост и по-конкретно да оставят автоматичните стабилизатори да окажат своето въздействие по посока на структурни фискални корекции, като същевременно осигуряват дългосрочна устойчивост на публичните финанси.

На четвърто място, Съветът прие обща позиция на ЕС за срещата на финансовите министри и управителите на централните банки на страните от G20, предвидена да се проведе на 14 и 15 октомври 2011 г. в Париж. По време на срещата ще бъдат обсъдени въпроси, свързани с

управлението на капиталовите потоци, глобалната ликвидност, реформата на международната валутна система, укрепването на финансовата регулаторна рамка, преодоляване на нестабилността на цените на стокови пазари и др.

На пето място, ЕКОФИН прие Заключения относно финансирането на борбата с климатичните промени. В своите Заключения финансовите министри:

- подчертават, че приносът на публичните власти за борба с климатичните промени трябва да съответства на изискването за устойчиви публични финанси;
- потвърждават ангажимента на ЕС и държавите-членки да осигурят в периода 2010-2012 г. 7.2 млрд. евро за борба с климатичните промени в развиващите се държави;
- подчертават готовността на ЕС и държавите-членки да участват, наред с другите развити държави, в набирането на 100 млрд. долара годишно до 2020 г., които да подпомогнат усилията на развиващите се държави, насочени срещу климатичните промени;
- обръщат внимание, че 100-те млрд. долара годишно трябва да бъдат набрани с помощта на публични средства, сред които и иновативни такива, частни източници и увеличено финансиране от страна на финансовите институции;
- акцентират, че ролята на частния сектор трябва да бъде увеличена чрез премахване на административните и легални пречки, съществуващи в развиващите се държави, и намаляване риска пред възвръщаемостта на инвестициите.

На шесто място, Съветът прие препоръка за номиниране на Йорг Асмусен за член на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка на мястото на Юрген Старк, който се оттегли от поста си в началото на м. септември. Препоръката ще бъде предоставена на Европейския съвет, който следва да вземе официалното решение.

Изпълнителният съвет на ЕЦБ отговаря за прилагането на паричната политика на еврозоната. Състои се от шестима членове, чийто мандат е осем години и не подлежи на подновяване.

Влияние на основните икономически и политически решения в ЕС върху развитието на финансовите пазари

На 6 октомври президентът на ЕЦБ Жан-Клод Трише обяви, че *референтната лихва ще остане непроменена* с цел овладяване на инфлацията в еврозоната, въпреки апели на външни анализатори за нейното намаляване с цел стимулиране на забавения растеж. Трише обаче обърна внимание на риска от допълнително забавяне на еврозоната, което увеличи вероятността от понижаване на лихвата до края на годината. Очакванията на пазарите са, че намалението ще се случи през декември в размер на 25 базисни пункта.

Вместо промяна на лихвения процент Трише обяви, че ще бъдат използвани т.н. „нестандартни инструменти“ за атакуване на проблемите във финансовата система. Управителният съвет на ЕЦБ реши да стартира отново 12-месечните дългосрочни операции по рефинансиране и програмата по изкупуване на обезпечени ценни книжа, с което да осигури повече ликвидност на финансовите пазари.

На *валутните пазари* към 07.10.2011 г. едно евро се разменяше за 1.34 щатски долара и 0.86 британски паунда, като през изминалите 30 дни европейската валута следваше сравнително стабилна тенденция на обезценяване. За това допринесе и понижението на кредитния рейтинг на Италия от Moody's с три степени – от Aa2 на A2.